

นิพนธ์ต้นฉบับ

การพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม Development of Basic Guitar Instructional Package for Mathayom 1 Joseph Upatham School, Girl Department, Sampran, Nakhonpathom

ณัฐกร ชาคโรทัย¹

Nattakorn Chakarothai

นัฐริกา สุนทรธนผล²

Nuttika Soontorntanaphol

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ปีการศึกษา 2559 ที่เลือกเรียนวิชาดนตรี จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (%) ผลจากการวิจัยพบว่า ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีค่าประสิทธิภาพ 80.15/83.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น; นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1;

¹ นิสิต สาขาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

² อาจารย์ ดร. สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

Abstract

The purpose of this research was to develop the basic guitar instructional package for mathayom 1 students, Joseph Upatham School, Girl Department, Sampran, Nakhonpathom with an 80/80 efficient standard. The sample of this research consisted of 17 mathayom 1 students who were register in music subject of Joseph Upatham School in semester year of 2016. The research instrument was the basic guitar instructional package for mathayom 1 students, Joseph Upatham School, Girl Department, Sampran, Nakhonpathom. Data was analyzed by percentage (%). The results of this research found that the basic guitar instructional package for mathayom 1 students, Joseph Upatham School, Girl Department, Sampran, Nakhonpathom averaged at 80.15/83.42 which was higher than an 80/80 efficiency.

Keyword: Basic guitar instructional package; Mathayom 1 students;

1. บทนำ

ดนตรีเป็นสิ่งที่ทำให้จิตใจเราเบิกบานแจ่มใส ปราศจากความวุ่นวายสับสน และยังช่วยผ่อนคลายอารมณ์ของมนุษย์ ถือเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่เกี่ยวข้องด้วยเรื่องของเสียง เป็นศิลปะที่เกิดขึ้นพร้อมกับธรรมชาติ ดนตรีเกิดขึ้นมาบนโลกพร้อม ๆ กับมนุษย์ ในยุคแรกๆที่มนุษย์ยังอาศัยอยู่ตามป่าเขา ตามถ้ำ มนุษย์รู้จักการร้องรำตามธรรมชาติ เช่น รู้จักปรบมือ เคาะหิน เคาะไม้ เป่าเขา ผีวปาก และการเปล่งเสียงจากปากออกมา เสียงเพลงร้องของมนุษย์เพื่ออุทิศถวายพระเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนนับถือให้ช่วยขจัดภัยต่าง ๆ และบันดาลความเป็นอยู่ให้มีความสุข ความอุดมสมบูรณ์ (สุเทพ อิศวฤทธิ์, 2547 : 1)

ในอดีตมนุษย์ได้เรียนรู้เสียงดนตรีจากธรรมชาติ มีการนำสิ่งของจากธรรมชาติต่าง ๆ มาสร้างสรรคเป็นเสียงดนตรี ทุกคนคงปฏิเสธไม่ได้ว่าตนเองเกิดมาแล้วไม่เคยฟังดนตรีเลย เพราะดนตรีได้แทรกอยู่กับชีวิตประจำวันของมนุษย์มาอย่างยาวนานแล้ว อีกทั้งดนตรีนั้นมีประโยชน์อย่างมากในการขจัดความวุ่นวายสับสน และผ่อนคลายจิตใจ

การศึกษาดนตรีจัดได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญในการพัฒนาและขัดเกลาจิตใจของมนุษย์ ให้มีศักยภาพและสุนทรีย์ภาพ การศึกษาดนตรีได้บรรจุลงในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ทำให้เยาวชนที่ได้ศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานในโรงเรียนต่าง ๆ ได้เรียนรู้และศึกษาวิชาดนตรี โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิผลสองประการดังนี้ 1) เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และ 2) เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 167-182) เห็นได้ว่าการศึกษาด้านดนตรีนั้นมีประโยชน์อย่างมากมาย ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และมีความกล้าแสดงออก

ความนิยมทางดนตรีมีอิทธิพลในหมู่วัยรุ่นเป็นอย่างมากอย่างกลุ่มที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือช่วงอายุ 13-15 ปี ในด้านสติปัญญาของเด็กวัยรุ่น สามารถคิดอย่างมีเหตุผลได้แล้ว เริ่มมีระบบความคิด

เด็กในวัยนี้สามารถเรียนรู้เรื่องราวทางดนตรีได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากสติปัญญาพัฒนาไปอย่างมาก มีความเข้าใจในเรื่องของความรู้สึกของเพลง แนวคิดในด้านการประสานเสียงมีอย่างเด่นชัด ส่วนในด้านทักษะ การใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ มีมากขึ้น การเล่นดนตรีนั้นจึงดีขึ้นด้วย ในด้านเจตคติต่อดนตรี เด็กในวัยนี้ส่วนใหญ่ชอบเพลงร็อก หรือเพลงป๊อปที่ฟังสบายมีจังหวะเร้าใจ แต่ยังมีเด็กอีกกลุ่มหนึ่งที่ถูกลูกฝังด้านดนตรีไทย และยังมีเด็กอีกกลุ่มที่ศึกษาดนตรีตะวันตกมาตั้งแต่เล็ก จะมีความรักความชอบเพิ่มพูนมากขึ้น การแสดงออกมีความละเอียดอ่อนมากขึ้น (ธนรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2541 : 36-37) จากแนวคิดที่กล่าวมาเกี่ยวกับดนตรีของผู้เขียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือช่วงอายุ 13-15 ปี นั้น ผู้เรียนกลุ่มนี้มีความตอบสนองต่อสิ่งเร้าเป็นอย่างมาก และหันมาให้ความสนใจด้านดนตรีกันเป็นอย่างมากเพราะมีความคิดว่าการเล่นดนตรีนั้นจะทำให้ตนเองดูดีขึ้นเป็นที่สนใจต่อกลุ่มเพื่อน ๆ และคนรอบข้าง ผู้วิจัยจึงได้เน้นที่ประชากรกลุ่มนี้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะด้านดนตรีอย่างถูกต้องตามหลักวิธี ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถ และสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เพื่อสร้างสรรค์สังคมด้วยเสียงเพลงอันไพเราะ และปลอดภัยห่างไกลจากยาเสพติด เป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติ อันจะทำให้ประเทศไทยพัฒนาขึ้น

เครื่องดนตรีสากลในโลกนี้มีมากมายหลายประเภท มีการแบ่งกลุ่มประเภทของเครื่องดนตรีเป็นหลัก ๆ คือ เครื่องสาย เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าลมทองเหลือง เครื่องลิ้มนิ้ว และเครื่องกระทบ แต่ละประเภทก็จะมี ความแตกต่างกันไปทั้งส่วนประกอบหรือวัสดุที่สร้างเครื่องดนตรีขึ้นมา และวิธีการบรรเลงของเครื่องดนตรีนั้น ๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่าในกลุ่มผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น มีความชื่นชอบในบทเพลงร็อกและป๊อปเป็นอย่างมาก จึงได้หยิบยกทักษะการปฏิบัติกีตาร์ขึ้นมา เพราะว่าเครื่องดนตรีกีตาร์นั้นสามารถตอบสนองต่อแนวเพลงร็อกที่มีความเร้าใจและป๊อปที่มีความนิยมได้เป็นอย่างดี และมีวิธีการปฏิบัติไม่ยากไม่ซับซ้อนจนเกินไป เหมาะแก่ผู้เรียนในช่วงวัยนี้เป็นอย่างมาก สามารถเคลื่อนย้ายไปบรรเลงในสถานที่ต่าง ๆ ได้ กีตาร์มีการพัฒนาทั้งรูปร่าง โครงสร้างต่าง ๆ การตั้งสายหรือการเพิ่มเติมสายให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาการเล่นให้สอดคล้องกับบทเพลง หรือความต้องการของคีตกวีที่ประพันธ์บทเพลง ตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 จนถึงศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะกีตาร์คลาสสิกเท่านั้น ไม่ได้กล่าวถึงกีตาร์ประเภทอื่น ซึ่งปัจจุบันมีกีตาร์อยู่หลายรูปแบบ ทั้งกีตาร์โปร่งสายเหล็ก กีตาร์ไฟฟ้า ซึ่งกีตาร์แต่ละประเภทจะมีวิวัฒนาการแตกต่างกัน แต่มีต้นกำเนิดมาจากกีตาร์คลาสสิก เสียงที่เกิดขึ้นจากการบรรเลงของกีตาร์แต่ละประเภทก็จะต่างกัน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บรรเลง (สุเทพ อัสวหุทัย, 2547 : 7) จากที่ได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีในเรื่องพฤติกรรมของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงอายุ 13-15 ปีแล้ว “กีตาร์โปร่ง” นั้นสะดวกต่อการได้มาครอบครอง เนื่องจากมีราคาที่ไม่แพง อีกทั้งยังสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก วิธีการบรรเลงมีความซับซ้อนไม่มากนัก จึงทำให้ “กีตาร์โปร่ง” เป็นเครื่องดนตรีที่เหมาะสมที่สุด

วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความความพยายามที่จะสื่อการมีตัวตนของตนเองให้โลกรับรู้ไม่ว่าจะเป็นเด็กอายุน้อยหรือผู้ใหญ่อายุมากก็ตาม โดยการแสดงออกด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่ที่พบเห็นได้มากจะเป็นการบรรเลงดนตรีผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่นการร้องเพลงประกอบการบรรเลงกีตาร์โปร่งนั่นเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะด้านกีตาร์ของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้เป็นเยาวชนที่มีความสามารถด้านดนตรี

และปัจจุบันสื่อการเรียนรู้ที่เป็นชุดการสอนกีตาร์นั้นหาได้ยาก เพราะมีไม่มากพอ ส่วนใหญ่งานวิจัยที่พบเห็นนั้นเป็นชุดการสอนขลุ่ยวีคอร์ดอร์ และเปียโนคีย์บอร์ด ส่วนคู่มือการเรียนกีตาร์ที่วางขายโดยทั่วไปนั้นยังขาดการนำทฤษฎีทางดนตรีศึกษาเข้ามาใช้ และการอธิบาย วิธีการ ขั้นตอนการบรรเลงต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจนอีกด้วย

การสอนดนตรีของโคดาเย ซึ่งมีหลักการสอนดนตรีโดยการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก โดยมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก เน้นการสอนร้องเพลงเป็นหลัก การร้องเพลงเป็นการใช้เสียงที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติซึ่งเด็กคุ้นเคยอยู่แล้ว ฝึกควบคู่กับการอ่านโน้ต จนสามารถอ่านและเขียนโน้ตดนตรีได้ (Lois Chosky, 1999 : 12-18) โคดาเยมีความคิดว่า ดนตรีสำหรับเด็กมีความสำคัญและต้องพัฒนาเช่นเดียวกับภาษา เด็กควรฟังดนตรีก่อนแสดงออกทางการร้องหรือการเล่น และเมื่อเขามีประสบการณ์เพียงพอก็สามารถฝึกการอ่านและเขียนภาษาดนตรีได้ โคดาเยมีวิธีการใช้สัญลักษณ์มือในกิจกรรมการสอน และใช้การอ่านโน้ตด้วยระบบซอล - ฟา ซึ่งมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ซึ่งสามารถฝึกสอดประสานทางดนตรีผู้เรียนได้ทั้งเรื่องจังหวะ ระดับเสียง ทำนอง และการประสานเสียง โดยการร้องเพลงตามแบบฝึกหัดของโคดาเยซึ่งมีการแบ่งเป็นระดับขั้นต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน (ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์, 2555 : 1-2) จากแนวคิดที่กล่าวมาผู้วิจัยได้นำวิธีการสอนของโคดาเยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องจังหวะ ทิศทาง เป็นสำคัญ ซึ่งวิธีการสอนของโคดาเยในเรื่องจังหวะนี้มีความสุข เรียบง่าย ชัดเจน ไม่ซับซ้อน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย และพัฒนาทักษะด้านกีตาร์ได้อย่างรวดเร็ว การศึกษาวิธีการสอนแบบโคดาเยยังสามารถผนวกเข้ากับแนวคิดวิธีการสอนแบบภาษาแม่ ซึ่งมีสำคัญเป็นการสอนที่เป็นธรรมชาติแบบพ่อแม่สอนลูก การให้กำลังใจด้วยความรัก การปฏิบัติดนตรีซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างมีวินัย (Shinichi Suzuki, 1983 : 8)

จากปัญหาที่พบผู้วิจัยจึงได้พัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ขึ้นมาเพื่อพัฒนาชุดการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

3. วิธีดำเนินการ

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญญิง จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2559 ที่เลือกเรียนวิชาดนตรีในคาบเรียนรายวิชาศิลปะ จำนวน 17 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากเลือกห้องเรียนจำนวน 1 ห้อง จากทั้งหมด 3 ห้องเรียน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยแบ่งเป็น 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ (ใช้เวลาเรียน 1 คาบ)
- หน่วยที่ 2 การวอร์มนิ้วและการเล่นบันไดเสียง (ใช้เวลาเรียน 1 คาบ)
- หน่วยที่ 3 การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน (ใช้เวลาเรียน 2 คาบ)
- หน่วยที่ 4 การเล่นบทเพลงและทดสอบหลังเรียน (ใช้เวลาเรียน 2 คาบ)

ภายในชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นนี้ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1) คำนำ
- 2.2) คู่มือครู และนักเรียน
- 2.3) ใบความรู้
- 2.4) แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
- 2.5) แบบทดสอบหลังเรียน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

3) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.1) ศึกษาค้นคว้าแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

3.2) นำชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ

3.3) หลังจากให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงชุดการสอนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีประเด็นการปรับปรุงได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญให้ปรับปรุงรูปภาพให้ชัดเจนขึ้น และ 2) เพิ่มเติมเนื้อหาทางทฤษฎีดนตรีในบางส่วนในเรื่องของค่าของตัวโน้ตเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้แต่ละสัปดาห์ให้ต่อเนื่องกัน

3.4) ในส่วนของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.6 มาเป็นข้อคำถามในแบบทดสอบ

4) การดำเนินการทดลอง

หลังจากการปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนตามคำแนะนำจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนไปทดลองภาคสนาม (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจริง โดยใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 6 คาบ โดยแบ่งเป็นการจัดการเรียนการสอน 5 คาบ และการทดสอบหลังเรียนอีก 1 คาบ คิดเป็นเวลาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที ตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม - 27 กุมภาพันธ์ 2560 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดเตรียมการ

เรียนการสอนตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1) ครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แจง และให้ความเข้าใจแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น

4.2) ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาการเรียนจากใบความรู้ โดยครูผู้สอนเป็นผู้บรรยายความรู้และสอดแทรกเนื้อหาที่สำคัญเพิ่มเติมให้กับผู้เรียน หากผู้เรียนมีข้อสงสัยให้ถามได้หลังจากครูผู้สอนบรรยายจบในสัปดาห์นั้น ๆ

4.3) หลังจากจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้นในแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนจะต้องทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้เพื่อประเมินความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนของตัวเอง และทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้นโดยผู้เรียนจะต้องทำคะแนนแบบทดสอบในแต่ละครั้งให้ได้ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน สำหรับผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจะต้องเรียนซ้ำในบทเรียนนั้นซ้ำ และทำคะแนนให้ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด จึงจะสามารถผ่านไปเรียนในหน่วยการเรียนรู้ต่อไปได้

4.4) การทำแบบทดสอบภาคปฏิบัติทักษะจะปฏิบัติตามคำสั่งที่ระบุไว้ในข้อคำถาม โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ชี้แจง และแนะนำในข้อคำถามที่ผู้เรียนเกิดความสงสัยให้มีความชัดเจน

4.5) จัดให้มีการทดสอบความรู้และความเข้าใจของผู้เรียนภายหลังการเรียนด้วยชุดการสอนที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้แล้ว เพื่อนำผลที่ได้ไปหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนต่อไป

5) การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1) นำชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

5.2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและทดลองมาเก็บรวบรวมเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าทางสถิติต่อไป

6) การวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น โดยนำคะแนนทั้งหมดที่ได้จากการที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยมาหาค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ และนำมาเปรียบเทียบกับคะแนนที่คิดเป็นคะแนนร้อยละจากการที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยมีเกณฑ์มาตรฐานการหาประสิทธิภาพ 80/80

4. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ แผนกสามัญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม สามารถนำไปสู่การอภิปรายผลที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยอแซฟ

อุปถัมภ์ แผนกสภามัญญหญิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นนี้มีค่าประสิทธิภาพ 80.15/83.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ 80/80

ทั้งนี้การที่ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นดังกล่าวมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องด้วย มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อันเป็นสาเหตุที่ทำให้การวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยขอเสนอปัจจัยดังนี้

ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นนั้นมีการพัฒนาชุดการสอนขึ้นมาอย่างเป็นระบบ มีส่วนที่สำคัญต่าง ๆ เช่น คำนำชุดการสอน คำแนะนำในการเรียน คู่มือครู คู่มือนักเรียน ใบความรู้ ตลอดจนแบบทดสอบท้ายหน่วย การเรียนรู้และแบบทดสอบหลังเรียน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2523 : 123) ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้ เรียบเรียงความยากง่ายไว้ กล่าวคือ จากง่ายไปหายากตามลำดับ มีการสร้างพื้นฐานให้กับผู้เรียนไปที่ละส่วน เรียบง่ายและกระชับ โดยเน้นไปที่การเล่นซ้ำ และมีการสร้างแผนผังคอกีตาร์หรือไดอะแกรมเพื่อให้ผู้เรียน จดจำได้ง่าย อีกทั้งสามารถนำแผนผังมาเทียบบนคอกีตาร์ได้ (วาสนา ศิริชยาพร, 2547 : 259-269) ทั้งนี้ชุด การสอนกีตาร์เบื้องต้นได้ผ่านการตรวจสอบเนื้อหาและแบบทดสอบต่าง ๆ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งผู้ เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนเป็นอาจารย์ภาควิชาดนตรีสากล และมีประสบการณ์สอนกีตาร์มาไม่น้อยกว่า 10 ปี หลังจากผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว จึงนำผลการประเมินชุดการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแล้วมาปรับ แก้ไขให้ชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้งานจริง จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ล้วนเป็นปัจจัย สำคัญที่ทำให้ชุดการสอนกีตาร์เบื้องต้นนี้มีค่าประสิทธิภาพ 80.15/83.42 เป็นไปตามเกณฑ์สมมติฐานที่กำหนดไว้ 80/80

เมื่อแยกวิเคราะห์ผลคะแนนของผู้เรียนออกเป็นแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้ว พบว่าหน่วยการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสามารถทำคะแนนได้ดีที่สุด คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเล่นบทเพลงเบื้องต้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย ร้อยละ 89.61 หน่วยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถทำคะแนนได้ดีรองลงมาเป็นอันดับสอง คือ หน่วยการเรียนรู้ ที่ 3 เรื่อง การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.63 และหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้เรียน ทำคะแนนได้น้อยที่สุด คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 75.10

ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเล่นบทเพลงเบื้องต้น พบว่านักเรียนสามารถทำคะแนนได้ดีที่สุด เนื่องมาจากหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นในเรื่องการเล่นบทเพลงเบื้องต้นนักเรียนปฏิบัติบทเพลงที่อยู่ในใบความรู้ได้ มีบทเพลงตัวอย่างจำนวน 5 บทเพลง ซึ่งแต่ละเพลงมีความกระชับ ไม่เกิน 2 บรรทัด จังหวะในการเล่น และ ประกอบไปด้วยคอร์ดพื้นฐานเพียง 4 คอร์ดเท่านั้น ทั้งนี้คอร์ดพื้นฐาน 4 คอร์ดนี้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติต่อเนื่อง ตั้งแต่หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน จึงทำให้ผู้เรียนมีทักษะและประสบการณ์ ติดตัวมา ทำให้การเล่นบทเพลงเบื้องต้นนั้นเป็นเรื่องง่ายสำหรับผู้เรียน

สาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนสามารถทำคะแนนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเล่นคอร์ดและจังหวะพื้นฐาน ได้ดีรองลงมาเป็นอันดับสอง เนื่องมาจากในหน่วยการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นในเรื่องการปฏิบัติเป็นสำคัญ จุด ประสงค์หลักของหน่วยการเรียนรู้ คือ ผู้เรียนสามารถจับคอร์ดและเล่นคอร์ดในจังหวะพื้นฐานได้ คอร์ดพื้นฐาน มีเพียง 4 คอร์ด ซึ่งในการเปลี่ยนคอร์ดจากคอร์ดหนึ่งไปยังอีกคอร์ดหนึ่งนั้นจะมีนิ้วที่เป็นหลักอยู่ เป็นนิ้ว

ที่ไม่ต้องเปลี่ยนไปยังตำแหน่งใหม่ ให้เล่นอยู่ที่เดิม ส่วนในเรื่องของจังหวะ มีการนำเทคนิคการเข้าจังหวะของโคดาเข้ามาใช้ เพื่อให้การเข้าจังหวะง่ายและกระชับขึ้น ผู้เรียนสามารถจดจำได้ง่ายและมีความสุขสนุกสนานในการเล่นจังหวะนั้น ๆ (ธนรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2544 : 112) และในหน่วยการเรียนรู้นี้ ผู้สอนได้เน้นย้ำถึงการเล่นซ้ำเพื่อให้เกิดความชำนาญ และมีเทคนิคการจำคอร์คเป็นรูปแบบของแผนผังคอกกีตาร์ หรือไดอะแกรมนั่นเอง (วาสนา ศิริชาภาพร, 2547 : 259 -269)

ส่วนในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ ที่ผู้เรียนทำคะแนนได้น้อยที่สุด เนื่องจากว่าในหน่วยการเรียนรู้นี้เน้นไปในภาคทฤษฎีเกี่ยวกับตัวกีตาร์เป็นหลัก ไม่ได้เน้นไปทางปฏิบัติ และมีเนื้อหามากที่สุดจากหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมดอีกทั้งมีเวลาเพียงแค่วันเดียวซึ่งนักเรียนไม่สามารถปรับตัวได้ทัน ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถจดจำได้เนื้อหาที่มากมายได้ทั้งหมด และมีเวลาจำกัดในช่วงท้ายคาบเรียนในการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีจำนวนมากถึง 30 ข้อ ทำให้ผู้เรียนบางคนไม่สามารถทำแบบทดสอบได้ทันต่อเวลา ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพไม่เป็นไปตามคาดหวัง

5. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

- 1) ครูผู้สอนควรมีการเตรียมความพร้อมโดยการศึกษาคู่มือครู คู่มีนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย กิจกรรม ใบความรู้ แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหลังเรียน ก่อนใช้งานจริง เพื่อลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในขณะจัดการเรียนการสอน
- 2) ครูผู้สอนควรมีการพูดคุยถึงเรื่องราวที่จะสอน เพื่อปรับทัศนคติและความเข้าใจให้ตรงกันทั้งครูผู้สอนและตัวผู้เรียน ซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างราบรื่นยิ่งขึ้น
- 3) ชุดการสอนนั้นเป็นเพียงองค์ประกอบส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่ใช่เครื่องมือที่สามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้เอง ครูผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาส่วนหนึ่ง และคอยเป็นที่ปรึกษาและอธิบายสิ่งต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเมื่อการจัดการเรียนการสอนเกิดปัญหา
- 4) หลังจากที่ทำทดสอบโดยใช้แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้และแบบทดสอบหลังเรียนแล้ว ครูผู้สอนควรเฉลยหรือสาธิตการปฏิบัติที่ถูกต้องให้ผู้เรียนได้รู้ เพื่อที่ผู้เรียนจะได้รู้ข้อบกพร่องหรือจุดผิดพลาดของตนเองเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่องานวิจัยครั้งต่อไป

- 1) การพัฒนาชุดการสอนครั้งต่อไปควรพัฒนาให้ครอบคลุมเนื้อหาทักษะมากกว่านี้ เช่น การเล่นบันไดเสียงในแบบต่าง ๆ หรือการเล่นอาร์เพจจีโอ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเล่นที่หลากหลาย
- 2) การพัฒนาชุดการสอนครั้งต่อไปควรพัฒนาชุดการสอนเพื่อกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างจากเดิม อาจเป็นระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีวุฒิภาวะที่แตกต่างกัน
- 3) หากเป็นไปได้ในการพัฒนาชุดการสอนครั้งต่อไปควรมีการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น E-book และ Slide Power Point เป็นต้น เข้ามาร่วมใช้ให้มากขึ้นด้วย เพื่อให้มีความทันสมัยและเป็นที่น่าสนใจของผู้เรียน

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถของ อาจารย์ ดร.นงนุช สุนทรธนผล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และชี้แนะข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการจัดทำชิ้นงานวิจัยแก่ศิษย์เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์กิตติ เศวตกิตติกุล อาจารย์เดชา อินทาทิรต์ และอาจารย์ธรรตตะวัน ไชแสง ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

7. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา หน่วยที่ 11-15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทนต์จิตต์. (2541). จิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). พฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2555). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อสร้างชุดการสอนคีย์บอร์ดเบื้องต้น โดยใช้วิธีการของโคดาเย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาสนา ศิริชยาพร. (2547). คู่มือกีตาร์และเบสไฟฟ้า. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สุเทพ อัครนฤทัย. (2549). กีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Chosky, Lois. (1999). The Kodaly Method I: Comprehensive Music Education. New Jersey: Prentice-Hall.
- Suzuki, Shinichi. (1983). Nurtured by Love "The Classic Approach to Talent Education". Miami: Suzuki Method International.